GAZETA LWOWSKA.

We Srodę Nro. 198. 11. Grudnia 1816.

Wiadomości zagraniczne.

Ameryka Hiszpańska.

Bat pocztowy z Brazylii przywiózł do Londynu listy z Rio-Janeiro, z których gazety Londyńskie następuiące wypisy umieściły: „Sprawy Kraiu Buenos-Ayres zwracaią na siebie coraz większą uwagę. Kongres, reprezentuiący Zjednoczone Stany, a zgromadzony w Tukumanie, wyrzekł d. 20go Lipca uroczyście niepodległość owych Prowincyi. Dnia 27go tegoż samego miesiąca, przyiechał do Buenos-Ayres nowy Dyrektor, Don Puyredo, a ile z pierwszych prawideł iego wnosić można, uda mu się zagodzić niesnaski wewnętrzne. Umieścił on znowu kilkunastu patryotów, którzy przez wpływ politycznych przeciwników swoich od urzędów oddaleni byli. Poczyniono wielkie przygotowania dla obronienia Kraiu od napadu Portugalczyków, i nałożono tym końcem nowy podatek. Woysko Portugalskie pozostało w stanie nieczynności; poruszenia iego okazuią, że ono nie ma stałego planu. Tymczasem Niepodlegli umieli korzystać z tego ociągania się, i wzmocnili się we wszystkich mieyscah. Na obcym okręcie przypłynęło dwóch obcych Jenerałów do Buenos-Ayres, ieden Francuz, a drugi Hiszpan, który, iak zapewniaią, iest iednym z tych, co po ostatnim spisku z Madrytu uciekać musieli. Oprócz tego przyiechało ieszcze z tymi Jenerałami 34 Officerów każdego stopnia."

Hiszpaniia.

Z Madrytu donoszą pod d. 1. Listopada co następuie: „Rząd nasz zamyśla iednego z naywznakomitszych Jenerałów naszych wysłać z taynem zleceniem do Zjednoczonych Stanów Ameryki północney. Zdaie się, iż posłannik ten żądać będzie obiaśnienia względem wsparcia, które kilka z tych Stanów daią Niepodległym w posiadłościach naszych w Ameryce południowey, dostarczaiąc im broni i amunicyi, a nawet werbuiąc dla nich żołnierzy. Jeżeli Zjednoczone Stany nie przestaną wspierać powstańców, będziemy ich uważać za nieprzyiacioł naszych. Jawny nieprzyiaciel mniey iest szkodliwy, iak tayny. Może iednak uczynione będą Rządowi w Wassyngtonie propozycye tak korzystne, iż przeydzie na stronę naszą i wspierać nas będzie. — Wiemy z pewnością, iż przybywa codziennie po kilkunastu awanturników ze wszystkich prawie Narodów do powstańców Ameryki południowey, aby z nimi przeciwko nam walczyć. Tem potrzebnieyszą iest rzeczą wyprawić tam niezwłocznie owe 20,000 ludzi, które przeznaczone są od dawnego iuż czasu do Mexyku, a dotychczas ieszcze w Andaluzyi stoią. Jednakże brak pieniędzy i okrętów, potrzebnych dla przewiezienia tak licznego woyska, przewleka odpłynienie tey wyprawy, na którą cała Hiszpaniia oczy swoie zwróciła."

Broń, znaleziona w okolicy Pampeluny i u schyłku Pireneów, składa się po naywiększey części z karabinów fabryki Francuzkiey. Sądzą powszechnie, że ta broń, podczas cofania się wóysk Napoleona zakopaną bydź musiała.

Według wiadomości z Madrytu (umieszczonych w gazetach Paryzkich) odebrał Don Pedro Cevallos, były pierwszy Minister, rozkaz udania się natychmiast do Dworu Neapolitańskiego, w charakterze W. Posła Króla Jmi Katolickiego. Don Eusebio Bardaxi y Azara, ma się udać w takiemże samem znaczeniu do Dworu Turyńskiego.

Infant Don Francisco de Paula (drugi Brat Króla) spodziewanym iest w Barcelonie. Wydano rozkazy na przyięcie go z honorami, należnemi dostoyności iego. Oddział gwardyi przybocznej ma przeciw niemu wyruszyć. — Kapitan jeneralny Castannos, Gubernator Katalonii, bawi teraz w Madrycie. W Barcelonie dowodzi teraz Jenerał-Porucznik Don Andres Herasti, który r. 1811go wytrzymał obleżenie twierdzy Ciudad-Rodrigo. W Katalonii stoi teraz wiele woyska, lecz powód tego nie iest wiadomy.

)(

Wielka Brytania.

Z Londynu piszą pod d. 12. Listopada co następuie: „Stan zdrowia Xięcia Rejenta, od którego życia tyle zawisło, iest wszędzie przedmiotem rozliczney obawy i spekulacyi; ależ obawiaią się i spekulacyią nawcześnie. Xiążę nie ma wprawdzie zupełnego zdrowia, ale chroniczna choroba, którey podlega, przy wieku iego i sile fizyczney za mniey znaczącą poczytaną bydź może. Jest to bowiem podagra; przy nayzupełnieyszem zdrowiu chwytaią naywiększe bole tak dalece, że się ruszyć nie można; lecz dopoki iest siła fizyczna, nie może to złe szkodzić szlachetnieyszym częściom organizacyi człowieka. Xiążę Rejent posiada w naywiększey zupełności tę siłę. Podagra iuż zasiedziała, iest, iak powiadaią, lekarzem wszystkich innych chorob. Sposób życia Xięcia Rejenta iest teraz bardzo regularny, a szybka pomoc każdego czasu w gotowości."

Dnia 12. Listopada miał w Carlton-house rozmowę z Xięciem Rejentem Pułkownik Pankratiew, Adjutant Cesarza Alexandra, przysłany ze zleceniami do Londynu.

W Anglii spadły ceny wszystkich gatunków zboża, i ieszcze spadaią; nie można się więc spodziewać, aby dowóz zboża do Anglii był pozwolonym.

Okręt Cornwallis, który d. 20. Czerwca wypłynął z Madrasu, potwierdza tę wiadomość, że Anglicy nie oddali ieszcze woysku Niderlandzkiemu ważney wyspy Jawy, i oczekuią ieszcze w tym względzie rozkazu od Rządu W. Brytanii. Tenże okręt zarzucił był d. 5. Września kotwicę pod Jamestownem na wyspie S. Heleny. Osada tameczna używa naylepszego zdrowia, ale żywność iest bardzo droga. Bonaparte wydał rozkaz, aby nie puszczać więcey do niego żadnego obcego, i bardzo iest niekontent ze swoiey niewoli. Na wyspie Ascension urządzono bateryę dwunasto-działową, a osada tamecza otrzymuie żywność z wyspy S. Heleny.

Według naynowszych wiadomości z wyspy S. Heleny (zawartych w gazecie Hamburskiey pod d. 27. Listopada), popłynął z tamtąd Kontr-Admirał Malcolm na okręcie Newcastle do Przylądku dobrey nadziei, w celu obeyrzenia marynarki tameczney; przy wyspie S. Heleny zostawił 5 okrętów woiennych. Bonaparte sprzedał dla opatrzenia się w gotowe pieniądze śrebrny swóy serwis za 20,000 funt. szterl. (200,000 ZR.)

Dosrzegacz Austryacki zawiera co następuie: „Przez przybyły z Indyi-Wschodnich okręt, który stał na kotwicy w zatoce wyspy S. Heleny, odebrano w Londynie wiadomości z tey wyspy, dochodzące do d. 7go Września. Gazeta Morning-Chronicle wstydzi się teraz, że rozgłosiła śmieszną baykę o ucieczce Bonapartego. Ale gazeta Bayraytska nie wstydzi się powtarzać całey tey baśni z tym przydatkiem: „Ministrowska gaze-„ta Kuryer sprzeciwia się wprawdzie formal-„nie tey wiadomości, lecz przyznaie ie-„dnak, że próbowano, dodaie atoli, że „próba ta się wcale nie udała, i że sprawcy „aresztowani zostali." Zadaliśmy sobie fatygę (kończy Dostrzegacz Austryacki) i odczytaliśmy z uwagą numera Kuryera aż do 9. Listopada (dnia, w którym powyższa wiadomość dotowaną była), ale nie znaleźlismy niczego więcey, iak tylko w numerze z dnia 6go (tego samego, w którym gazeta Morning Chronicle to kłamstwo rozgłosiła) następuiący artykuł:

„Wszystkie wiadomości o ucieczce Bonapartego, czyli o próbach w dopomożeniu mu do niey, są bez fundamentu, i z tąd pochodzą, że ieden okręt nie zrozumiał drugiego na morzu. (All the reports about the escape of Buonaparte, or attempts to enable him to escape, are unfounded, arising in one ship misunderstandig another at sea.)

Francya.

Król wyzdrowiał zupełnie, i dawał dnia 18go Listopada posłuchanie Posłom zagranicznym. — Bratu Królewskiemu Monsieur, przedstawiono Xiężne Rossyyskie Kurakinową i Bagrationową.

Dnia 19. Listopada spodziewano się przybycia Xięcia Wellingtona do Paryża. Przybył tam Rossyyski Hrabia Rostopszyn.

Według listów z Paryża, miał Król na pamięć mowę, zagaiaiącą posiedzenie Izb prawodawczych; raz tylko uczucie iego przemogło pamięć, co małą przerwę zrządziło; ale Monarcha pomógł sobie prawdziwym talentem mowcy i taką mocą ducha, których się po wysokim wieku iego spodziewać nie było można. Wymówił on z wielką dobitnością uroczyste potwierdzenie urządzenia swoiego z dnia 5go Września, którem dawną Izbę Deputowanych rozpuścił, a nową zwołał. Posłowie Mocarstw sprzymierzonych, którzy na posiedzeniu tem obecnymi byli, usłyszeli z ust Ludwika XVIII. święte przyrzeczenie dotrzymania niezłomnie obowiązków ku Europie; luboć te obowiązki są trudne, przecież rzetelność tego Mo-

narchy będzie ich umiała dopełnić. Mowa zagaiaiąca Izby sprawiła głębsze wrażenie, aniżeli wszystkie podobne mowy dawnieysze, a okrzyki Ludu, towarzyszące Królowi podczas iego przyiazdu i odiazdu, były serdecznemi. Zdaie się, że Rząd Królewski w rzeczy samey stale iuż ugruntowany.

Ultrarojaliści wydali 2,500,000 franków na rozszerzenie rozmaitych pisemek w zamiarze ich ułożonych. Rozdali on w Departamentach 12,000 exemplarzy pisma pod tytułem: Sposób myślenia większości ostatniey Izby. Cierpiano te wyrodki białych Jakobinow, ponieważ wiedziano, że skutkować nie będą. Pewien Hrabia przyszedł był na zgromadzenie obieraiące Departamentu Uyść Rodanu z zieloną i białą wstążką w dziórce guzikowey, i oświadczył, że, ieśli teraźnieysze systema daley potrwa, wszystko zburzonem zostanie.

Teraźnieysza Izba Deputowanych zasługuie na wielką baczność całey Europy. Ciemnota walczy tam wszędzie z blaskiem prawdziwey oświaty, i widziemy, iak Rząd, na przekorę mocnym pokusom, wspiera przeciw ciemnocie oświatę, ponieważ ta ma rozumny wzgląd na stopień poloru Ludu, i właśnie przez to może go skłonić do przywiązania i wspólney pomocy.

Dnia 16. Listopada o godz. 8mey wieczorem, była Deputacya Izby Deputowanych u Króla na posłuchaniu, gdzie Prezes teyże Izby czytał adres, odpowiadaiący punkt w punkt na mowę, którą Monarcha posiedzenie Izb obu zagaił. Jego Królewska Mość dał na ten adres następuiącą odpowiedź: „Rozczula mię bardzo sposób myślenia Izby Deputowanych. Z nayżywszem ukontentowaniem widziałem w iednomyślności, z którą adres ten uchwalono, szczęśliwą przepowiednią dążenia do zamiaru, maiącego bydź naypierwszym na wszystkich obradach Izby. Wierny przyrzeczeniu moiemu, kazałem iuż podać Izbie wykaz potrzeb i przełożyć środki zaradzenia onymże. Spodziewam się po gorliwości Waszey, iż podczas roztrząsania tego prawa, tak ważnego dla spokoyności Francyi i mocy iey kredytu, postąpicie sobie z takim pośpiechem, iaki ze sprawą tak ważną zgodzić się może.“

W Izbie Deputowanych nic zaszło ieszcze nic ważnego. Dnia 19go kilku Współczłonków sprzeczało się nad wyrazem: iednomyślnie uchwalony adres, którego Król w ostatniey odpowiedzi swoiey użył. Sądzą, że należało uważać ich wzbranianie się od przystania na ten adres. — Są to iednakże tylko sprzeczki pozorne dla przetrawienia czasu.

P. Chateaubriand oświadczył w liście urzędowym do W. Fiskała Trybunału pierwszey Instancyi pisanym, że naynowsze dzieło iego, „które tak wielkie wrażenie sprawiło, iego iest pióra, i że więc dla tego drukarz le Normant wcale odpowiedzialnym nie iest.

Pod dniem 17tym Listopada wydał Sąd Policyi poprawczey w Paryżu wyrok następuiący: „Ponieważ Xiądz Fleury przekonanym został, i wyznał, że iest autorem dziełka drukowanego pod tytułem: „Mowa pochwalna o postępkach Xięży Francuzkich, wyznawcow wiary, w ciągu 25ciu lat, Jego Królewskiey Mości Ludwikowi XVIIImu przez iednego z onychże poświęcona,“ i ponieważ to pismo zawiera bezpośrednie proiekta, dążące do tego, ażeby wzniecić w Obywatelach obawę względem nietykalności dobr narodowych; przeto stosownie do 8go, 9go i 10go artykułu prawa z dnia 9go Listopada 1815go, rzeczony Xiądz Fleury skazuie się na trzymiesięczne więzienie, na zapłacenie kary pieniężney 50 franków, i na iednoroczny dozór policyynyi.“

Monier, którego na śmierć skazano, a którego stracenie odłożono, może teraz mówić z każdym, kto się za nim interessuie. Zdaie się przeto, że wyiawienia iego były ważne.

Były Marszałek obozowy Bonnaire, którego, iak wiadomo, za to, że na stoku twierdzy Condé kazał zastrzelić Pułkownika Gordona, na deportacyę skazano, umarł w więzieniu. Od kilku lat miał kulę w kolanie, którą sobie kazał dobyć. Ta operacya była przyczyną iego śmierci.

Szwecya i Norwegiia.

Jeden z dzienników politycznych umieścił co następuie: „Królewic Następca Szwedzki skończywszy swoią podróż do południowo-zachodnich Prowincyi Państwa, i zamiar oneyże zupełnie osiągnąwszy, powrócił około końca Sierpnia z Synem swoim, Xiążęciem Sudermanii do Sztokolmu, gdzie Króla, przybrawczego Oyca swoiego, zastał w zamku Hagskim na ciele daleko zdrowszego, iak dawniey. Chociaż Jego Królewska Mość ma się znaydować w stanie poniekąd letargowym, nie dozwalaiącym mu czynnego udziału w sprawach rządowych, zostaiących teraz więcey ieszcze, iak dawniey, pod zarządzeniem Królewica Następcy tronu, i chociaż rzadko się publicznie poka-

)(2

znie, przecież Lekarze dworscy uczynili nadzieię, że w tym stanie może ieszcze Monarcha lat kilka pożyć, ieżeliby przy osłabionem zdrowiu iego, iakikolwiek nieprzyiazny przypadek, śmierci mu nie przyspieszył. Naypierwsze i naygłównieysze przedmioty, które uwagę Królewica Następcy tronu na siebie ściągnęły, były: spadanie kursu Szwedzkiego, niedostatek pieniędzy, i zmnieyszona zamożność. Główną tego przyczynę tak w Szwecyi, iako też w Norwegii i w Danii ościennecy, chciano upatrywać w nadzwyczaynym zbytku, przez który dochody kraiowe roztrwoniono ze szkodą na zbyteczne produkta zagraniczne. Wyszedł więc dla tego okólnik Królewski do wszystkich Starostów kraiowych Państwa Szwedzkiego, zalecaiący onymże, aby w przeciągu iednego miesiąca w każdym Powiecie lenniczym zgromadzili 15 światłych i znaiących się na rzeczy ludzi ze wszystkich stanów, i naradzili się z nimi względem przedsięwzięci i środków przeciwko wzmaganiu się zbytku. Także i Kollegium handlowe odebrało rozkaz, aby podało proiekt do prawa przeciwko zbytkowi, zakazanemu handlowi i pieniężnemu lichwiarstwu. Albowiem i temu ostatniemu przypisywano po naywiększey części winę podupadłego kursu i dobrego bytu, a Żydzi w Szwecyi, względem wygnania których na przeszłym iuż Seymie czyniono proiekta, byli nie mniey, iak w Kraiach ościennych, podeyrzanymi o przyłożenie się do przyczyn tych nieszczęść. Główna przyczyna tych nieszczęść nie da się wprawdzie łatwo uchylić, gdyż pochodzi z utraty Finlandyi. Przychod bowiem z żelaznych kopalni Szwedzkich bardzo się wycieńczył przez to, że wielka część iego obraca się na zakupienie drzewa do palenia, które Szwecya dawniey pod warunkami daleko korzystnieyszemi, i za ceny daleko tańsze, z Finlandyi dostawała; przez to więc zmnieyszyło się niezmiernie naycelnieysze źródło przychodów Szwedzkich. Już dawniey byłaby Szwecya dotkliwie uczuła stratę Finlandyi, za którą ią Norwegiia ani w finansowym, ni też w woyskowym względzie wcale nie wynagradza, gdyby nie szczególnieyszy zbieg okoliczności woiennych, przez zyskowny handel Angielski, którego główny skład na północy znaydował się w Gotenburgu, gdyby-mowię, ten zbieg nie nadarzał był Szwecyi korzyści, które zniknęły, skoro tylko pokóy stał się przyczyną współzawodu innych Narodów. Niemniey też Szwecya z powodu przeszłey woyny Rossyyskiey wpadła była w wielkie długi, gdyż wydatki iey, które po części ieszcze się iey dotkliwie czuć daią, wynosiły nie mniey, iak 18,448,743 talarów banco, a Angielskie zasiłki pieniężne, których podług proporcyi żaden Kray tyle nie dostał, iak Szwecya, obrócono po naywiększey części na podarunki dla woyska i na inne wydatki nadzwyczayne, których systema rządowe wymagało. Wpośród takich okoliczności spodziewano się pewnie wkrótce zwołania nowego Seymu, któryby, równie iak przeszłoroczny, podać mogł proiekta do przywrócenia pomyślności wewnętrzney. Gdy Hrabia Essen, przeszły Wielko-Rządca Norwegii, wpośród wielu, przy odieździe swoim odebranych dowodów miłości i szacunku Obywateli, Kray ten opuścił, mianowano w mieysce iego Hrabiego Karola Moernera, lecz to mianowanie, iak było słychać, znowu odmieniono w tym sposobie, że Wice-Admirała Cederskioelda, ktory w iego mieyscu został był Wielkorządcą Sztokolmskim, na Wielkorządcę do Norwegii posłać, a Hrabiego Moernera na mieyscu iego zostawić miano, a to, iak sądzą, dla tego, że Xiążę Następca tronu życzyłby sobie mieć w pobliskości siebie w Szwecyi i w posiadaniu nayważnieyszych urzędów, tę wiele znaczącą i iemu zupełnie uległą rodzinę Moernerów (którey także winien iest proiekt wyboru iego).— Norwegiia, podobnież iak i Szwecya, ucierpiała przez zły kurs i podupadły kredyt; iednakowoż była nadzieia, że dobrowolne subskrypcye wesprą bank narodowy. Podobneż nadzieie czyniono sobie względem utworzenia instytutu pożyczkowego i dyskontowego dla sztyftu Aggerhuuskiego, co iednakowoż w Bergen i w innych sztyftach większym trudnościom podpadło. Stosunki między Szwecyą i Rossyą były ciągle bardzo przyiacielskie, a to z powodu osobistych uczuć Cesarza dla Królewica Następcy Szwedzkiego, które iuż byłyby zniszczyły w samym zarodzie wszelką niechęć, iaka mogłaby była wyniknąć z powodu handlu Rossyyskiego na północnych brzegach Norwegii, lub też z pewnych zdań poiedyńczych Urzędników Stanu. Przy teraźnieyszych stosunkach Rossyi i Anglii dostrzegano także, że to ostatnie Mocarstwo bardziey się zbliża do Dworu Sztokolmskiego. Przeciwnie zaś stosunki Szwecyi z Francyą były ciągle natężone. Względem układów z Daniią o przyięcie części długow kraiowy h Duńskich na Norwegiię, ieszcze się w nowszych czasach nic daley nie dowiedziano."

Niemcy.

Z Frankfórtu nad Menem donoszą pod d. 19. Listopada co następuie: „Ponieważ iuż

na drugiem posiedzeniu Seymu Niemieckiego d. 11. Listopada, pierwszy wniosek C. K. Prezyduiącego Posła Austryackiego, stosunki Związku i tok spraw seymowych we wszelkich ich względach obeymuiący, do protokołu podano, który właśnie teraz publicznie ogłoszonym został, przeto na posiedzeniu następuiącem wszystkie Poselstwa, zastrzegłszy sobie dalsze oświadczenia względem szczególnych, wkrótce roztrząsać się maiących przedmiotów, okazały nayżywszą wdzięczność za osobliwszą troskliwość, iaką Prezes Seymu poświęcił rozwinięciu trybu ich czynności. Potem, dla roztrząsania rozmaitych przychodzących prośb i przedstawień, mianowano Kommissyę, złożoną z 5ciu Współczłonków Seymu. Tak i na posiedzenia wczorayszem trzey Członkowie seymowi otrzymali zlecenie, ażeby oświadczyli zdanie względem kolei przedmiotów, ktore według myśli Aktu związkowego celem rospraw bydź maią. Według narad, dawniey iuż odprawionych, naypierwszemi będą przedmioty następuiące: Ułożenie dokładnego porządku seymowego; urządzenie pensyi Duchowieństwa Za-Reńskiego, i woyskowe urządzenie Związku."

„Poprzedniczy porządek spraw Seymu Niemieckiego, na przygotowawczey naradzie dnia 3ogo Października umowiony, został na trzeciem posiedzeniu dnia 14. Listopada potwierdzonym, i na trzy miesiące, za ważne prawidło przyiętym; iednakże zawarowano sobie przy tem przepisy, któreby w dalszym ciągu za konieczne i pożyteczne uznano. Przed upłynieniem rzeczonego terminu trzechmiesięcznego, ma bydź formalny i ostateczny porządek seymowy wypracowanym, a potem do uchwały podanym."

„Ponieważ utrzymanie Duchowieństwa Za-Reńskiego, dla pomyślności i bytu tak wielu osób iest nader pilnym przedmiotem, przeto wyznaczono w tey mierze na ostateczne głosowanie termin ile możności nayhrótszy, bo sześcio-tygodniowy; zaś dla ułożenia się względem stosunków woyskowych Związku Niemieckiego wyznaczono termin ośmiu tygodni, końcem otrzymania potrzebnych instrukcyi. Ażeby pisma od różnych reklamatorow do Seymu Niemieckiego podawane, których iuż trzydzieści i kilka nadeszło, roztrząsnąć i o nich dać zdanie, mianowano Kommissyę złożoną z pięciu Współczłonków ściśleyszego zgromadzenia związkowego."

Na czwartem posiedzeniu Seymu Niemieckiego dnia 18go Listopada, Królewsko Niderlandzki Poseł, w obszernem przełożeniu rozwinął swoie widoki względem zasad, przez C. K. Prezyduiącego Posła Austryackiego na pierwszem posiedzeniu oświadczonych.

Duch liberalny, którym tchną wszyscy Współczłonkowie Seymu Niemieckiego, nie mógł się iawniey okazać, iak w ustawie na trzeciem posiedzeniu dnia 14go Listopada iednomyślnie uchwaloney: „że rozprawy seymowe w ogolności drukiem ogłaszane bydź powinny, wyiąwszy te, których ogłaszać nie należy.

Srednie Stany Niemiec podały Seymowi Niemieckiemu następuiące przedstawienie:

Srednie Stany do Wysokiego Zgromadzenia Związkowego.

Niżey podpisani maią zaszczyt, przy bliskiem zagaieniu Seymu Związku Niemieckiego, w poświęconem Mu zaufaniu przełożyć co następuie:

Przez zniszczenie Związku Reńskiego, ze strony Nayiaśnieyszych Sprzymierzonych ogłoszone, a od wszystkich Monarchów Niemieckich uroczystem przystąpieniem uznane, wyrzeczone zostało przywrócenie dawnieyszego stanu praw w Niemczech w ogolności, a tem samem i praw większości Stanów Rzeszy Niemieckiey, które tylko przemocą i bez prawney konstytucyi, wpośród pokoiu uciemiężone były. Owoczesny napływ wypadków woiennych był na przeszkodzie przywróceniu tego sprawiedliwego prawa, które też Stany po zawartym pokoiu, w Paryżu i w Londynie, a późniey przy Wysokim Kongressie Monarchów, do którego ie odesłano, starały się pozyskać. Sprawiedliwość ich praw i nadziei była iuż ze wszech miar uznaną, gdy nowe wypadki we Francyi zniweczyły zupełne i przyzwoite roztrząśnienie, ścisłe rozważenie i przywrócenie ich tak roztarganych prawnych stosunków. Tymczasem Akt związkowy dał posadę nowemu kształtowi, a w prawach poiedyńczych pociągnął główną linię, ktorey dokończenie i zupełne oznaczenie, Naywyższemu Zgromadzeniu Związku Niemieckiego powierzonem zostało. Uczucia honoru, sprawiedliwości i obowiązku, rozkazywały rzeczonym Stanom, ażeby swoie prawa odziedziczone, iak dalece takowe w owych głównych liniiach oznaczonemi nie były, a w ogolności swoią własność na prawnych tytułach wspartą, przez posiadanie odwieczne uświęconą, konstytucyyną, i od wszystkich Mocarstw Europeyskich uznaną, nayuroczyściey zachowały, a to w przekonaniu, że bez ich zezwolenia, posiadłości onymże wydarte, zawszeby bezprawnemi

)(3

zostawały. Tymczasem także i przy tym powodzie uroczystym oświadczyły się gotowemi do zezwolenia na te ofiary, którychby powszechna pomyślność Niemiec wymagała, i któreby iako skutek dobrowolnego układu, prawną odmianę szanownego stanu ich praw ustaliły. Z tem oświadczeniem i z równem uczuciem zaufania w honorze i sprawiedliwości narodowey, odwołuią się do wysokiego Zgromadzenia Związkowego, gdzie Niemiec Niemca sądzić, i gdzie Stany dla Współstanow sprawiedliwość wymierzać i wykonywać będą. Temu to Wysokiemu Zgromadzeniu było więc 6tym artykułem Aktu Związkowego zostawione takoż i wyrzeczenie względem ich współzasiadania, względem ich prawa głosowania, i względem ich reprezentacyi na Seymie, odpowiadaiącey dawności, godności i znaczeniu Domów onychże, którą to reprezentacyę od całego prawie ogółu Wysokiego Kongressu Wiedeńskiego za sprawiedliwą uznano i proponowano. Ponieważ więc przez tę reprezentacyę dobrowolna ugoda w skutku obopólnych układów do skutku przywiedzioną, i tylko w niey zasada prawności przyszłych stosunków tych Stanów ustaloną bydź może, ile że ta reprezentacya odpowiada słuszności, iest ze wszech miar niepodeyrzaną, zgodną z Konstytucyą Niemiecką, i z poięciem równorodności połączoną; przeto Niżey podpisani sądzą, że ninieyszą prośbę swoią o sprawiedliwy wyrok Wysokiego Seymu tem bardziey teraz z uszanowaniem podać powinni, ile że według wspomnionego artykułu wyrok ten wraz z naradzeniem się nad ustawami organicznemi nastąpi, to naradzenie się zaś według artykułu 10go naypierwszy przedmiot Wysokiego Seymu po zagaieniu Jego stanowić będzie.

Niżey podpisani maią zaszczyt polecić z naywyższem uszanowaniem tę sprawę, końcem życzliwego przyspieszenia oneyże.

W Frankforcie nad Menem dnia 1go Listopada 1816.

(Podpisy) Hrabia Waldek, wimieniu wszystkich Kommitentów swoich.
Tayny Radca Schnitz, z Leiningen.
Radca rządowy Jagemann, z Löwenstein-Wertheim.

Królewsko - Wirtemberski dziennik rządowy umieścił następuiące obiaśnienie napomnienia, danego pod dniem 20tym Kwietnia r. b. podległym panowaniu Królewskiemu dawnieyszym Xiążętom i Hrabiom Rzeszy Niemieckiey, z powodu ich odwoływania się do Dworów zagranicznych względem Niemieckiego Zgromadzenia Związkowego: „N. Król Jegomość raczył napomnienie (dehortatorium) dane pod dniem 20tym Kwietnia r. b. podległym panowaniu swoiemu dawnieyszym Xiążętom i Hrabiom Rzeszy Niemieckiey, nayłaskawiey obiaśnić w tym sposobie, iż onymże nie zabrania się dr gr prośby udawać się do Wysokiego Seymu Związku Niemieckiego w tych przedmiotach, które względem ich stanowo - prawnych stosunków ze strony Kongressu Wiedeńskiego do Seymu odesłano, ażeby tam przez wspólną uchwałę ostateczne oznaczenie swoie otrzymały.“ Dnia 21go Listopada 1816.

Daley nakazał Król Wirtemberski, ażeby we wszystkich podaniach bezpośrednio do niego adressowanych, używania papieru stemplowego zaniechano.

Tenże Monarcha otrzymawszy od Władzy Sprawiedliwości spisy więźniow cywilnych końcem podarowana im winy, wydał dnia 17go, 18go i 19go Listopada reskrypta, mocą których znowu 166 osób częścią zupełnie od kary uwolnił, częścią też im takową skrócił. Oprocz tego rozkazał w powszechności, ażeby wszystkie, za utaienie broni uwięzione osoby na wolność wypuszczonemi zostały.

Tenże Król zniósł były dotąd pułk gwardyi konney o trzech szwadronach, i korpus ułanów przybocznych; a w to mieysce rozkazał utworzyć nową gwardyę przyboczną (składaiącą się z iednego szwadronu) i ieden szwadron strzelców polnych. Nakoniec wydał d. 17. Listopada rozkaz, aby dla wszystkich, zbiegłych od woyska Wirtemberskiego podofficerow i żołnierzy, ogłosić pardon jeneralny maiący trwać do dnia 1go Kwietnia 1817go.

Nowonarodzona Królewna Wirtemberska, otrzymała na chrzcie imiona: Marya Fryderyka Karolina.

Prusy.

Dnia 12. Listopada zniesiono uroczyście Uniwersytet w Erfurcie. Za przyczynę tego podano niedostateczność funduszu i zamienienie tego miasta w twierdzę. Rozporządzenie Królewskie w tey mierze, wyszło w Teplicu do 24. Września r. b. Żaden z Nauczycielów nie traci niczego ze swoich dochodów, a fundusze Uniwersytetu obrócone są na instytut edukacyyny Erfurtski. Dyploma założenia Uniwersytetu teraz zniesionego, iest z roku 1378go; był zaś poświęconym w roku 1392gim.
